

JUDr. Jan Langmeier, advokát
Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.
Na Bělidle 997/15, 150 00 Praha 5

Městský soud v Praze
Spálená 2, 112 16 Praha 2
ID DS: snkabbm

ke sp. zn. MSPH 98 INS 723/2021 (98 INS 19600/2020)

Praha dne 7. března 2021

Dlužník: **Arca Investment, a.s., IČO: 35975041**
Plynářenská 7/A, 821 09 Bratislava, Slovenská republika – V Celnici
1031/4, 110 00 Praha 1

Vyjádření k povaze Dlužníka jako tzv. černé banky a tzv. povinné osoby dle zákona o bankách a zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu

Vyjádření k příslušnosti českých soudů – úpadek černé banky (tuzemské pobočky zahraniční černé banky)

I.

K povaze Dlužníka jako tzv. černé banky a tzv. povinné osoby dle zákona o bankách a zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu

- [1] Podle § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů („**BankZ**“), se **bankou** rozumí akciové společnosti se sídlem v České republice, které **přijímají vklady od veřejnosti a poskytují úvěry (nikoliv nutně veřejnosti)** a které k přijímání vkladů od veřejnosti a současně poskytování úvěrů (nikoliv nutně veřejnosti) mají tzv. bankovní licenci (§ 4 BankZ).
- [2] Podle § 2 odst. 2 BankZ se za **přijímání vkladů** považuje mj. **soustavné vydávání dluhopisů a jiných srovnatelných cenných papírů – směnek**, pokud
- A) představuje jedinou nebo jednu z hlavních činností emitenta,
 - B) předmětem podnikatelské činnosti emitenta je poskytování úvěrů, nebo
 - C) předmětem podnikatelské činnosti emitenta je některá z těchto činností
 - a) investování do cenných papírů na vlastní účet,
 - b) finanční pronájem (finanční leasing),
 - c) platební služby a vydávání elektronických peněz,
 - d) vydávání a správa platebních prostředků, jestliže se nejedná o poskytování platebních služeb nebo vydávání elektronických peněz podle písmene c),

- e) poskytování záruk,
- f) otevírání akreditivů,
- g) obstarávání inkasa,
- h) poskytování investičních služeb, s tím, že se v licenci uvede, které investiční služby je banka oprávněna poskytovat a ve vztahu ke kterým investičním nástrojům,
- i) finanční makléřství; spočívá-li finanční makléřství ve zprostředkování spotřebitelského úvěru, pojištění nebo zajištění nebo doplňkového penzijního spoření, může banka tuto činnost vykonávat, je-li k tomu oprávněna podle zákona upravujícího zprostředkování takové finanční služby,
- j) výkon funkce depozitáře,
- k) směnářská činnost,
- l) poskytování bankovních informací,
- m) obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami, které nejsou investičním nástrojem, a se zlatem,
- n) pronájem bezpečnostních schránek,
- o) provádění administrace investičních fondů a zahraničních investičních fondů, s tím, že se v licenci uvede, které činnosti je banka oprávněna vykonávat a ve vztahu ke kterým fondům,
- p) činnost akreditované osoby podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu,
- q) poskytování služby hlášení údajů podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu, s tím, že se v licenci uvede, které ze služeb hlášení údajů je banka oprávněna poskytovat,
- r) činnosti, které přímo souvisejí s činnostmi uvedenými v písmenech a) až q) a v odstavci 1.

- [3] Dle informací dostupných široké veřejnosti, potažmo (insolvenčnímu) soudu, resp. tomu kterému věřiteli nejen z insolvenčního spisu Dlužníka – notoriety – hlavní činností Dlužníka (a jeho skupiny) je hromadné a soustavné vydávání směnek vůči veřejnosti a poskytování úvěrů (nikoliv nutně veřejnosti). Lze mj. odkázat na insolvenční návrh Dlužníka ze dne 3. 1. 2021, zveřejněný v insolvenčním rejstříku pod sp. zn. MSPH 98 INS 723/2021, A-1.
- [4] Je-li tedy otázkou, zda lze činnost vykonávanou skupinou Dlužníka, potažmo Dlužníkem samotným, kvalifikovat jako činnost finanční instituce – banky ve smyslu zvláštní právní úpravy, zejména pro soustavné vydávání směnek – přijímání „vkladů“ od veřejnosti a poskytování úvěrů (nikoliv nutně veřejnosti), pak odpověď na tuto otázku je kladná.
- [5] Tak jako tomu bylo **v případě řešení otázky, zda** praxe služeb poskytovaných společností **Uber není nekalou taxislužbou** – konkurencí licencovaným provozovatelům taxislužeb.
- [6] Na tuto otázku **odpověděl Ústavní soud v roce 2018 kladně – Uber je taxislužba, ač nemá licenci taxislužby** – se všemi důsledky z toho plynoucími:

*„V daném případě šlo konkrétně o **posouzení, zda činnost vykonávanou vedlejším účastníkem lze kvalifikovat jako taxislužbu** [...], a tedy zda případně tato služba podléhá právní regulaci podle § 21 a násl. zákona č. 111/1994 Sb., nikoli o posouzení, zda*

lze za taxislužbu (jako činnost) považovat něco, co nespĺňuje podmínky pro poskytování taxislužby stanovené zákonem o silniční dopravě. V úsudku vrchního soudu o této činnosti shledal Ústavní soud pochybení vedoucí k porušení dále uvedených základních práv stěžovatelky. Obdobně by takovým pochybením bylo např. označení určité činnosti - jejímž výsledkem by byla objektivně "stavba" - za "jinou stavební činnost", nikoliv však za "stavbu" podle předpisů veřejného stavebního práva, protože stavebník nezískal veškeré povolovací správní akty (např. územní rozhodnutí či stavební povolení) nebo nespĺnil jinou svou veřejnoprávní povinnost (např. nepředložil příslušnou dokumentaci nebo nezaplatil správní poplatek), z čehož by bylo dovozeno, že výše uvedené zákonné povinnosti nemá. Lze uvést příklad abdukce podle známého anglického rčení o něčem, co se projevuje jako kachna, tak jí také zpravidla bude (If it looks like a duck, swims like a duck and quacks like a duck, then it probably is a duck). Vyvodil-li vrchní soud ze skutečnosti, že vedlejší účastník nespĺňuje zákonem stanovené podmínky pro výkon taxislužby, že jeho činnost nemůže být považována za konkurenci s taxislužbou (a nedostal svému poslání ochrany základních práv stěžovatelky), je jeho úvaha očividně vadná, a tudíž nemohou obstát ani z ní vycházející závěry [...]" – zvýraznění provedeno autorem – nález Ústavního soudu ze dne 5. 11. 2018, sp. zn. III.ÚS 4072/17, bod 16 [N 178/91 SbNU 217; k nesprávnému hodnocení podmínek pro nařízení předběžného opatření (společnost Uber B. V.) („nález Uber“).

- [7] Podle konstantní judikatury Ústavního soudu, resp. podle nálezu Uber (viz bod 17), přitom platí, že proces interpretace a aplikace tzv. podústavního práva bývá stížen "kvalifikovanou vadou" zpravidla tehdy, jestliže obecné soudy nezohlední správně (či vůbec) dopad některého ústavně zaručeného základního práva (svobody) na posuzovanou věc nebo se dopustí – z hlediska spravedlivého procesu – neakceptovatelné "libovůle", spočívající buď v nerespektování jednoznačně znějící kogentní normy, nebo ve zjevném a neodůvodněném vybočení ze standardů výkladu práva, jenž je v soudní praxi respektován, resp. který odpovídá všeobecně akceptovanému (doktrinárnímu) chápání dotčených právních institutů [nález ze dne 25. 9. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 85/06 (N 148/46 SbNU 471)].
- [8] Ústavní soud pak ve věci nálezu Uber považoval (považuje) ignorování materiálních aspektů věci, resp. lpění na formálních aspektech, za pochybení – projev "libovůle" při výkonu veřejné moci – soudního rozhodování (viz bod 18) s tím, že nejen stojí ve zjevném rozporu s pravidly logického myšlení (v daném případě postupů abdukce, vztahů mezi premisou a závěrem), resp. odporuje obecně akceptovanému chápání daného právního institutu, jednak ve svých důsledcích klade na dotčeného účastníka neadekvátní (neoprávněné) požadavky ohledně postupu, kterým se může domáhat (byť třeba jen dočasné) ochrany svých základních práv soudní cestou (zde včetně práva podnikat podle čl. 26 odst. 1 a 2 Listiny, a to v podmínkách, kdy veřejná moc dohlíží na dodržování pravidel hospodářské soutěže), což lze i prostřednictvím napadení rozhodnutí o předběžném opatření [srov. již nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 1998 sp. zn. II. ÚS 221/98 (N 158/16 SbNU 171)]. To ve svém důsledku zakládá porušení ústavně zaručeného základního práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 36 odst. 4 a čl. 2 odst. 2 Listiny.

- [9] Jinými slovy, tak jako pro právní posouzení věci nebylo v případě nálezu Uber rozhodné naplnění formálního znaku taxislužby, primárně držba licence – oprávnění k provozování taxislužby, tak v daném případě, pakliže Dlužník (a jeho skupina) vůči osobám třetím – klientům vystupuje jako banka, resp. konkuruje bankám – přijímá (a „úročí“) „vklady“ – směnky od veřejnosti, stejně jako (nikoliv nutně veřejnosti) poskytuje úvěry, viz níže, tak se s největší pravděpodobností jedná o banku – neboť naplňuje materiální znaky banky.
- [10] **Aktivity Dlužníka (a jeho skupiny) je tedy materiálně možno, resp. nutno považovat za provozování *shadow banking*, resp. tzv. černé bankovníctví – poskytování služeb „identických“ se službami poskytovanými sice tzv. tradičním, nicméně především „licencovaným“ bankovním (finančním) sektorem, neboť pojmově jde o přijímání vkladů – směnek od veřejnosti a poskytování úvěrů (nikoliv nutně veřejnosti) („černá banka“).**
- [11] **Jinými slovy, lze mít za to, že Dlužník (a jeho skupina) jaksi tzv. vinklaří na poli poskytování bankovních (finančních) služeb.**
- [12] [Srov. např. Liška, P., Dřevínek, K., Elek, Š., Kotáb, P., Rýdl, T. Zákon o bankách: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016, s. 27–30, ev. Juřica, A. Shadow Banking neboli stínové bankovníctví. Obchodněprávní revue 2/2013, s. 47.]
- [13] Současně lze mít za to, že **jakési mělké či mechanické posouzení povahy (aktivit) Dlužníka (a jeho skupiny) – nemá tzv. bankovní licenci – není bankou, ač primárně či soustavně přijímá vklady – směnky od veřejnosti a poskytuje úvěry (nikoliv nutně veřejnosti), by bylo porušením ústavně zaručeného základního práva dotčeného věřitele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny, ev. čl. 6 Úmluvy – primárně práva na přezkum věci v tzv. plné jurisdikci, a také jeho práva na ochranu vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny – porušení zákazu *denegatio iustitiae* – odepření spravedlnosti.**
- [14] Odepřením spravedlnosti rozuměno to, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu by došlo k porušení čl. 36 odst. 1 Listiny, pokud by byla komukoli v rozporu s ním upřena možnost domáhat se svého práva u nezávislého a nestranného soudu, eventuálně pokud by soud odmítl jednat a rozhodovat o podaném návrhu, popř. pokud by zůstal v řízení bez zákonného důvodu nečinný (srov. sp. zn. I. ÚS 2/93 In: Ústavní soud České republiky: Sbírka nálezů a usnesení, svazek 1. Vydání 1. Praha, C. H. Beck 1994, str. 273). – nález Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 159/99.
- [15] Zde je na místě připomenout také „insolvenční“ nález Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2010, sp. zn. Pl ÚS 14/10 – k právu domáhat se ochrany svých práv u soudu z hlediska věřitelů v insolvenčním řízení – ohledně protiústavní absence popěrného práva věřitele. Podle tohoto nálezu je ustanovením čl. 36 odst. 1 Listiny každému ústavně garantována možnost domáhat se ochrany svého práva u soudu či jiného orgánu pro všechny situace. Rozuměno i věřitele [tehdy] bez popěrného práva, kdy tímto nálezem bylo zrušeno ustanovení § 192 odst. 1 IZ věty první včetně věty za středníkem.

- [16] Shora uvedené nadto ve spojení s imperativem adresovaným soudu dle čl. 4 Ústavy – *základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci* – ve spojení čl. 1 odst. 1 Ústavy – má jít o aplikaci veřejné soudní moci – práva v České republice coby *právním státě založeném na úctě k právům a svobodám člověka a občana*.
- [17] V neposlední řadě také ve spojení s příkazem adresovaným soudci dle čl. 95 odst. 1 a 2 Ústavy – *být vázán zákonem a mezinárodní smlouvou* – *součástí právního řádu* a v případě, že soudce *dojde k závěru, že zákon, kterého má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, rozuměno i principy* – mj. respekt státu ke konzistentní a předvídatelné aplikaci zákonů, a to včetně „samozřejmého“ zajištění podmínek jejich realizace, rozuměno jak právních, tak faktických – nikoliv odepření soudní ochrany v případě složitém – viz primárně plenární nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, *věc předložit Ústavnímu soudu*.

II.

Úpadek černé banky (tuzemské pobočky zahraniční černé banky) – příslušnost českých soudů

- [18] Podle § 367 odst. 1 IZ se ustanovení hlavy čtvrté insolvenčního zákona, resp. jejího dílu prvního – *úpadek bank, spořitelních a úvěrních družstev, některých zahraničních bank, obchodníků s cennými papíry a jiných osob* – použijí mj. na úpadek:
- a) banky a spořitelního a úvěrového družstva poté, kdy zanikla licence nebo povolení podle zvláštních právních předpisů upravujících jejich činnosti,**
 - b) zahraniční banky podnikající na území České republiky na základě jednotné licence podle zvláštního právního předpisu,
 - c) pobočky zahraniční banky jiné než uvedené v písmenu b),**
 - d) obchodníka s cennými papíry,**
 - e) zahraničního obchodníka s cennými papíry poskytujícího investiční služby na území České republiky na základě povolení podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu,
 - f) pobočky zahraničního obchodníka s cennými papíry jiného než uvedeného v písmenu e),**
 - g) povinných osob podle § 3 písm. b) a c) zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu („OzPoFT“).**

- [19] Jak bylo uvedeno výše, **Dlužníka (a jeho skupinu) přitom lze z povahy věci – dle aktivit černé banky – buď považovat:**

- a) za **tuzemskou černou banku** – pojmově „již“ bez licence či povolení ve smyslu § 367

odst. 1 písm. a) IZ, resp.

c) za **tuzemskou pobočku zahraniční černé banky podnikající na území České republiky jinak než na základě tzv. jednotné bankovní licence – „unijního bankovního licenčního pasu“** [§ 367 odst. 1 písm. c) IZ], případně

d) za **tuzemského „černého“ obchodníka s cennými papíry** [§ 367 odst. 1 písm. d) IZ], resp.

f) za **tuzemskou pobočku zahraničního „černého“ obchodníka s cennými papíry poskytujícího na území České republiky investiční služby jinak než na základě povolení podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu** [§ 367 odst. 1 písm. f) IZ], eventuálně

g) za tzv. **povinnou osobu** podle § 3 písm. b) a c) OzPoFT.

[20] Ve vztahu k mezinárodní příslušnosti českých soudů nadto lze uvést, že **je-li podle § 367 odst. 1 IZ beze sporu možno zahájit a vést před českými soudy insolvenční řízení vůči**

primárním subjektům finančního trhu – tuzemským bankám, resp. **pobočkám zahraničních bank v České republice**, ev.

sekundárním subjektům finančního trhu – tuzemským obchodníkům s cennými papíry, resp. **pobočkám zahraničních obchodníků s cennými papíry v České republice**,

pak tím více – a fortiori – a maiore ad minus – by mělo být (je) možné před tuzemským insolvenčním soudem vést insolvenční řízení vůči

terciálním subjektům finančního trhu – té které finanční holdingové osobě, smíšené finanční holdingové osobě nebo smíšené holdingové osobě [§ 3 písm. c) OzPoFT], nebo finanční instituci [§ 3 písm. b) OzPoFT] – **povinným osobám ve smyslu § 367 odst. 1 písm. g) IZ**, resp. **pobočkám takových zahraničních osob v České republice**.

[21] Opačný přístup soudu – odepření soudní ochrany – za daných skutkových a právních okolností – zejména majorita a druhy aktivit Dlužníka (a jeho skupiny) na území České republiky [viz níže (případně insolvenční spisy Dlužníka – MSPH 98 INS 723/2021 a MSPH 98 INS 19600/2020 nebo insolvenční spis – Arca Capital Bohemia, a.s. – MSPH 94 INS 18206/2020 nebo insolvenční spis – Františkovy Lázně SAVOY a.s. – MSPH 59 INS 24899/2020)] – přijímání vkladů – směnek od veřejnosti a poskytování úvěrů (nikoliv nutně veřejnosti) – notorieta seznatelná nejen z insolvenčního spisu Dlužníka – by bylo možno považovat za tzv. odepření spravedlnosti – porušení zákazu *denegatio iustitiae* – viz shora.

[22] Shora uvedené také při vědomí toho, že *insolvenční řízení je řízením specifickým (viz též usnesení sp. zn. I. ÚS 3271/13 a nálezy sp. zn. Pl. ÚS 23/14), ústavnost jeho úpravy je*

nutno hodnotit předně jako jeden celek, byť tvořený jednotlivými a v různých fázích na sebe navazujícími řízeními, tedy nikoli pouze jako soubor procesních úkonů, rozhodnutí a dílčích řízení, probíhajících v jeho rámci [...] – zvýraznění provedl autor – viz bod 64 plenárního nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 33/15.

- [23] Ve vztahu k Dlužníkovi (a jeho skupině) je přítom na první pohled – *abdukci* – zjevné, že jde o černou banku (ev. „černého“ obchodníka s cennými papíry) na straně jedné [§ 3 písm. a) OzPoFT]. Současně na straně druhé nelze bez dalšího vyloučit pozitivní „identifikaci“ Dlužníka (a jeho skupiny) „pouze“ coby finanční holdingové osoby, smíšené finanční holdingové osoby nebo smíšené holdingové osoby [§ 3 písm. c) OzPoFT], nebo coby finanční instituce [§ 3 písm. b) OzPoFT] – ve smyslu § 367 odst. 1 písm. g) IZ – viz insolvenční návrh Dlužníka ze dne 3. 1. 2021, zveřejněný v insolvenčním rejstříku pod sp. zn. MSPH 98 INS 723/2021, A-1, zejména body 38, 40 a 86.
- [24] Primárně je tedy otázkou, zda Dlužník je, nebo není tuzemskou černou bankou, resp. pobočkou zahraniční černé banky v České republice.
- [25] Případně je sekundární otázkou, zda Dlužník není tuzemským „černým“ obchodníkem s cennými papíry, resp. pobočkou zahraničního „černého“ obchodníka s cennými papíry v České republice.
- [26] Případně je terciální otázkou, zda Dlužník (a jeho skupina) nespadá pod pojem tuzemská finanční holdingová osoba, smíšená finanční holdingová osoba nebo smíšená holdingová osoba [§ 3 písm. c) OzPoFT], nebo finanční instituce [§ 3 písm. b) OzPoFT], resp. pobočka takové zahraniční osoby v České republice.
- [27] **Roli přítom může hrát** mj. to, zda ta která společnost skupiny Dlužníka či Dlužník samotný (ne)provokuje ve smyslu směrnice 2013/36/EU **zejména výkon některé z níže uvedených činností nebo i jen tzv. nabývání účasti – „prostá majetková účast“ na „entitě“ – takové činnosti vykonávající:**
- *poskytování úvěrů včetně mimo jiné spotřebitelského úvěru, úvěrových smluv týkajících se nemovitého majetku, faktoringu, s postihem nebo bez postihu, financování obchodních transakcí (včetně forfeitingu);*
 - *finanční leasing;*
 - *platební služby dle zvláštní právní úpravy;*
 - *vydávání a správa jiných prostředků k provádění plateb (např. cestovních šeků a bankovních směnek), pokud tato činnost nespadá pod platební služby ve smyslu zvláštní právní úpravy;*
 - *poskytování záruk a závazků;*
 - *obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta: s nástroji peněžního trhu (šeky, směnkami, vkladními listy atd.); s peněžními prostředky v cizích měnách; v oblasti termínových obchodů a opcí; v oblasti měnových a úrokových obchodů nebo s převoditelnými cennými papíry;*
 - *účast na vydávání cenných papírů a poskytování souvisejících služeb;*
 - *poradenství pro podniky ve věcech kapitálové struktury, průmyslové strategie a v souvisejících otázkách a poradenství a služby v oblasti fúzí a koupě podniků;*

- peněžní makléřství;
- obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet a související poradenství;
- uložení a správa cenných papírů;
- poskytování bankovních informací;
- úschova cenností;
- vydávání elektronických peněz.

- [28] [Srov. např. *Maršíková, J. a kol.* Insolvenční zákon: ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. aktualizované vydání. Podle stavu právní úpravy k 1. 1. 2018. Praha: Leges, 2018, s. 796–814, nebo *Rahm, J., Vojtek, R.* Komentář k § 367 až 368e IZ. In: *Sprinz, P., Jirmásek, T., Řeháček, O., Vrba, M., Zoubek, H. a kol.* Insolvenční zákon. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 960–966 (zde primárně s. 964 a násl.)].
- [29] Dle dostupných informací je **společnost Arca Capital CEE, uzavřený investiční fond, a.s.**, IČO: 28470729, sídlem Doudlebská 1699/5, 140 00 Praha 4 – **člen skupiny Dlužníka – tzv. uzavřený investiční fond**, jehož předmětem činnosti je výlučně **činnost fondu kvalifikovaných investorů** dle zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.
- [30] Dle dostupných informací je **společnost Arca Brokerage House o.c.p. a.s.**, IČO: 35871211, se sídlem na slovenské adrese Dlužníka – **člen skupiny Dlužníka** – dle evidence vedené slovenskou centrální bankou – ke dni 6. 3. 2021 **evidována mj. jako obchodník s cennými papíry**; tato společnost má dále rovněž v tuzemsku odštěpný závod.
- [31] Dle dostupných informací je **členem skupiny Dlužníka** rovněž společnost **ARCA OPPORTUNITY, SICAV, a.s.**, IČO: 24199591, se sídlem V celnici 1031/4, Nové Město, 110 00 Praha 1, která je investičním fondem s právní osobností a která zřídila dva podfondy, a to ARCA OPPORTUNITY – podfond 1 a ARCA OPPORTUNITY CEE EQUITY – podfond 2.
- [32] **Ve všech případech – ve smyslu shora uvedeného – by tedy podle platné a účinné právní úpravy byla a je ve vztahu k Dlužníkovi daná věcná a místní příslušnost českého soudu ve smyslu § 367 odst. 1 IZ.**
- [33] Zde je nicméně nutno současně podotknout, že i kdyby bylo soudem zvažováno znalecké posouzení – zodpovězení této právní otázky (byť pojmově vycházející ze skutkového stavu), pak nesmí být dotčena zásada *iudex peritus peritorum* – soud je nad znalce (srov. např. bod 6 usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2017, sp. zn. I. ÚS 88/17).
- [34] Stejně jako je zapotřebí uvést, že případné (odborné) vyjádření primárně k (ne)existenci černé banky ze strany toho kterého dotčeného orgánu dohledu nad finančním trhem (ať českého, tak slovenského, případně jiného) bude nutně – z povahy věci – ovlivněno tím, že jde (půjde) o odpověď v jejich vlastní věci.
- [35] Rozuměno tak, že pojmově ten který orgán dohledu nad finančním trhem bude *de facto* i *de iure* odpovídat na otázky týkající se případné absence výkonu jejich / vzájemného /

sdíleného atd. dohledu nad (intra unijním) finančním trhem *lege artis*, jež mohou mít přímý dopad na odpovědnostní vztahy s tímto související, tudíž lze *a priori* uvažovat o jejich podjatosti ve věci.

- [36] Je-li pak podle § 367 odst. 1 písm. a), c), d), f) a g) IZ možno vést **před tuzemským insolvenčním soudem insolvenční řízení proti černé bance („již“) bez licence, resp. vůči pobočce zahraniční černé banky v České republice** (případně proti „černému“ obchodníkovi s cennými papíry, resp. pobočce zahraničního „černého“ obchodníka v České republice nebo tzv. povinným osobám podle § 3 OzPoFT, ať tuzemským nebo „pobočkovým“), pak je současně nutno vycházet z toho, že primárně podle § 368, 368a, 368b, 386c a 386d IZ platí pro shora uvedené subjekty specifická pravidla pro podání insolvenčního návrhu, resp. zahájení insolvenčního řízení.

III.

- [37] Shora uvedená vyjádření podávám jako advokát, mj. spoluautor aktuálního tzv. velkého komentáře k insolvenčnímu zákonu, části týkající se řešení úpadku bank, spořitelních a úvěrních družstev, některých zahraničních bank, obchodníků s cennými papíry a jiných osob, a jako dlouholetý zkušební komisař tzv. zvláštních insolvenčních správců Ministerstva spravedlnosti pro oblast finančních trhů – specializující se na úpadky a řešení selhání finančních institucí.

V úctě

Radek Vojtek, advokát